
Persbericht

Datum Amsterdam, 30 september 2010
Contact Kristof Franse, PwC
Tel: +31 (0)88 792 55 24
Pagina's 3

PwC: investeren in preventie van roken, overmatig alcoholgebruik en obesitas loont Rendement van preventie becijferd

Investeren in preventie loont. Iedere euro die geïnvesteerd wordt in de preventie¹ van zowel roken als overmatig alcoholgebruik en obesitas in combinatie met te weinig lichaamsbeweging, brengt een substantieel rendement voor de samenleving met zich mee. Dat blijkt uit het onderzoek "prevention pays for everyone" wat accountants- en adviesorganisatie PwC vandaag presenteert tijdens het jaarlijkse Preventcongres. Dankzij dit onderzoek wordt voor het eerst in getallen uitgedrukt wat de impact van preventie is. Hiermee levert PwC een positieve inhoudelijke bijdrage aan de belangrijke maatschappelijke discussies rondom het nut van preventie, aangezien een ongezonde levensstijl alleen al verantwoordelijk is voor eentiende van alle gezondheidskosten.

Preventie van roken: hoog rendement ook in minimumscenario

In welvarende landen is rond 20 procent van de sterfgevallen te wijten aan de gevolgen van roken. Hoewel het aantal rokers in Nederland langzaam afneemt, heeft ons land nog steeds één van de hoogste rokerspercentages van Europa (27,1%). In haar onderzoek kiest PwC voor een combinatie van interventies om mensen aan te sporen te stoppen met roken: een massamediale campagne, begeleiding bij het stoppen bijv. vanuit de huisarts, therapie met nicotinevervangers en een prijsverhoging van tabak met tussen de 0,25 en 0,50 euro², ofwel een scenario dat overeenkomt met voorstellen van de WHO. Wanneer deze combinatie van interventies gedurende vier jaar beperkt wordt ingezet (dwz een kleine mediacampagne en een beperkte inzet van de overige middelen waarbij een beperkt deel van de doelgroepen wordt bereikt) dan staat hier een rendement van ca. 70 procent tegenover. Deze komt uit baten als een hogere gemiddelde arbeidsproductiviteit, een lager gemiddeld ziekteverzuim en gemiddelde toename in gezonde levensjaren, ook wel Qaly's (Quality Adjusted Life Years) genoemd. In geval van een intensieve campagne en een intensieve inzet van de overige interventies (medium scenario), loopt het rendement al snel op naar 220 procent. Bij een investering van ca. 435 miljoen euro - daalt het percentage rokers in ons land naar 25 procent waarmee een rendement gemoeid is van ca. 960 miljoen euro.

"Genoemde cijfers zijn indrukwekkend. En laten we niet vergeten dat het hierbij gaat om gemiddeldes over de hele Nederlandse bevolking", zegt Jan Willem Velthuisen, hoofdconoom en verantwoordelijke van de zorgpraktijk van PwC. "Roken leidt tot een hoger ziekteverzuim en een lagere arbeidsproductiviteit. Dat maakt de gunstige effecten van stoppen zo groot. Het hoogste gemiddelde rendement voor de maatschappij wordt behaald wanneer mensen tussen hun 20^e en hun 44^e stoppen met roken. Namelijk ca. 12.000 euro per gestopte roker. Kiezen rokers er overigens voor te stoppen na hun 45^e dan is het gemiddelde maatschappelijke rendement negatief. Dat komt doordat de lange termijn gezondheidskosten voor rokers in de laatste levensjaren relatief gering zijn, en de winst aan productiviteit en arbeidsverzuim daar niet meer tegenop wegen. Voor Nederland als geheel is het effect wel positief, want de winst bij de jongere stoppers door de interventies is veel groter dan het negatieve saldo van de oudere stoppers."

¹ Uitgaande van de in het PwC-onderzoek 'prevention pays for everyone', gevolgde systematiek, gekozen combinatie van interventies en scenario's, gebaseerd op reactieparameters uit nationale en internationale studies - zie onderzoeksrapportage

² Uitgaande van het accijnsniveau van voor de Miljoenennota 2011

Preventie van overmatig alcoholgebruik: positief rendement ongeacht leeftijd

Overmatig alcoholgebruik heeft een flinke impact op de maatschappij. Zo wordt alleen al 144 miljoen euro per jaar uitgegeven aan het aanpakken van alcoholgerelateerde misdaad en ongelukken. Daarnaast zijn de ziektekosten voor een alcoholist op jaarbasis gemiddeld 10 procent hoger dan voor een niet-alcoholist. Voor het tegengaan van overmatig alcoholgebruik heeft PwC een interventiepakket gekozen bestaande uit een verbod op adverteren, het beperken van de toegang tot alcohol voor jongeren, het voeren van een actief beleid in de zorg richting alcoholisten en het verhogen van de accijnzen met 25 procent. Dit pakket aan interventies wordt in verschillende scenario's toegepast. Daarbij levert een beperkte inzet van deze interventies een rendement van 60 procent, terwijl het meest optimistische scenario leidt tot een rendement van eveneens 280 procent.

Preventie van obesitas, groeiend probleem

Obesitas en een tekort aan lichaamsbeweging zijn sterk aan elkaar gerelateerd. Daarom zijn deze twee onderwerpen in dit onderzoek samengevoegd qua gedrag en gezondheidseffecten. Bijna 19 procent van de sterfgevallen in Nederland is te wijten aan de gevolgen van een tekort aan lichaamsbeweging, overgewicht, en een ongezonde voeding. Vooral het tekort aan lichaamsbeweging onder 4-17 jarigen heeft een sterk negatief welvaartseffect. Als interventies om obesitas en een tekort aan lichaamsbeweging tegen te gaan kiezen de onderzoekers voor lokale publiciteitscampagnes in combinatie met intensieve lifestyleprogramma's (coaching, etc), wederom in lijn met WHO voorstellen. Ook hier geldt dat in het beperkte scenario - waarbij een kleine campagne en een klein programma wordt gedraaid - een rendement gerealiseerd wordt van ca. 30 procent. Kiezen we voor een intensiever scenario, dan loopt de return on investment op tot 130 procent.

“Concreet betekent dit dat als de overheid €795 miljoen investeert, waarmee het percentage mensen met obesitas met 1 procent daalt, dat hier een rendement voor de maatschappij tegenover staat van ca. 240 miljoen euro uitgaande van het meest conservatieve scenario”, zegt Velthuisen. “De grootste winst wordt behaald op het gebied van ziekteverzuim. Van de drie onderzochte ongezonde levensstijlen heeft obesitas in combinatie met onvoldoende lichaamsbeweging de grootste impact op ziekteverzuim.”

Investeren in een gezonde toekomst

PwC becijfert dat preventie gericht op jonge mensen het grootste maatschappelijke rendement oplevert. Daarbij toont het onderzoek aan dat juist individuele interventies zoals bijvoorbeeld coaching en begeleiding het meest kostenefficiënt zijn. Tegelijkertijd kunnen massamediale campagnes hierop een duidelijk versterkend effect hebben. Hoewel investeren in preventie gericht op jonge mensen het meest ‘rendabel’ is, is PwC van mening dat ook preventie en interventies gericht op ouderen van wezenlijk belang is. Deze investering zorgt namelijk voor een betere kwaliteit van leven en de maatschappij heeft langer profijt van de inzet van ouderen. Bijvoorbeeld in de vorm - van moeilijk te becijferen - toegevoegde waarde als vrijwilligerswerk.

“Preventie is één van de belangrijkste peilers voor een gezonde toekomstige maatschappij. Nu de impact van preventie voor het eerst op deze manier in getallen is uitgedrukt, kan de discussie pas écht gevoerd worden. In veel scenario's is het rendement van preventie dermate interessant dat voldoende financiering ter beschikking zou moeten worden gesteld om barrières - zoals de discussie rondom waar de baten vallen en wie de initiële rekening betaalt - te overbruggen”, besluit Velthuisen. “Preventie creëert baten voor werkgevers, verzekeraars, zorginstellingen, de overheid en het individu, en dat biedt in beginsel de ruimte om een systeem te bedenken dat iedere betrokkenen prikkelt om in preventie te investeren.”

Onderzoeksverantwoording

Vertrekpunt van het onderzoek vormen verschillende studies van ondermeer de World Health Organisation (WHO) het RIVM en TNO. Daarnaast is geput uit wetenschappelijke bronnen en informatie van ondermeer Stivoro, het Trimbos instituut en de NISB. Op basis hiervan heeft PwC per levensstijl (roken, overmatig drankgebruik en de combinatie van te weinig lichaamsbeweging en overgewicht) een aantal rekenmodellen ontwikkeld. Daarin staan preventiekosten en preventieopbrengsten centraal. Onder preventiekosten vallen: de kosten van de interventie (bijv.

marketingcampagne, begeleiding bij het stoppen van roken) en de ziektekosten die gepaard gaan met een langere levensduur. Onder de opbrengsten van preventie vallen: een hogere productiviteit, een lager ziekteverzuim, een afname van de ziektekosten gerelateerd aan roken / drinken / obesitas, afname van kosten voor handhaving (bijv. alcohol gerelateerde misdaad en ongelukken), een betere kwaliteit van leven (QALY's) en een langere levensduur (LY's). Op basis hiervan werden per onderwerp interventiepakketten samengesteld, waarbij in verschillende scenario's is gekeken naar de effecten van deze interventiepakketten.

Noot voor de redactie:

1. Bij PwC in Nederland werken ruim 4.500 mensen met elkaar samen vanuit 12 vestigingen en drie verschillende invalshoeken: Assurance, Tax & HRS en Advisory. We leveren sectorspecifieke diensten en zoeken verrassende oplossingen, niet alleen voor nationale en internationale ondernemingen, maar ook voor overheden en maatschappelijke organisaties.

'PwC' is het merk waaronder member firms van PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) - een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde private company limited by guarantee - handelen en diensten verlenen. Iedere member firm vormt ten opzichte van zowel PwCIL als de andere aangesloten member firms een afzonderlijke en onafhankelijke juridische entiteit met een lokale eigendomsstructuur en een lokale aansturing. Samen vormen deze member firms het wereldwijde PwC-netwerk, waarbinnen meer dan 161.000 mensen in 154 landen hun gedachten, ervaring en oplossingen delen bij het ontwikkelen van nieuwe perspectieven en praktisch advies.

2. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Kristof Franse, persvoorlichter PricewaterhouseCoopers BV, tel: 088-792 55 24 e-mail: kristof.franse@nl.pwc.com

2010 PricewaterhouseCoopers. Alle rechten voorbehouden.